

H O T Ă R Ă R E

în numele Legii
decembrie

12
mun. Orhei

2025

Judecătoria Orhei, sediul Central
Instanța de judecată, în componența:
Președintelui ședinței, judecător
Grefierului

Eugeniu Ciubotaru
Diana Stovbîr

examinând în ședința de judecată publică, contestația contravențională depusă de petiționara Nelea Lupașco împotriva deciziei agentului constatator al IP Orhei nr. MAI06 427360 din 17 aprilie 2025, emisă în temeiul art. 47¹ alin. (1) Cod contravențional,

c o n s t a t ă :

La 17 aprilie 2025, agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Orhei, Stepan Dodon a încheiat procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 nr. 427360, în baza art. 47¹ alin. (1) Cod contravențional prin care Nelea Lupașco a fost sancționată cu amendă în mărime de 500 unități convenționale (echivalentul a 25 000 lei), în sarcina acesteia fiind reținută fapta contravențională: „*în perioada de timp 01 august-30 noiembrie 2024, în timp ce se afla în mun. Orhei, persoana sus menționată a acceptata mijloace bănești în valută străină ruble rusești prin intermediul contului bancar deschis la banca „PSB Bank” situată în Federația Rusă, în scopul exercitării dreptului electoral în cadrul alegerilor prezidențiale și a referendumului din anul 2024*”.

Nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare seria MAI06 nr. 427360 din 17 aprilie 2025, Nelea Lupașco a depus la data de 02 mai 2025, contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare seria MAI06 nr. 427360 din 17 aprilie 2025, dosarul cauzei contravenționale, în conformitate cu art. 395 alin. (1) pct. 2 și alin. (1¹) Cod contravențional, fiind remis spre examinare în fond instanței de judecată.

La 07 mai 2025, în Judecătoria Orhei, sediul Central, a parvenit spre examinare contestația depusă de petiționara Nelea Lupașco împotriva deciziei agentului constatator al IP Orhei nr. MAI06 427360 din 17 aprilie 2025, de sancționare a sa în temeiul art. 47¹ alin. (1) din Codul contravențional.

Poziția, argumentele și solicitările contestatarului expuse în contestație

În motivarea contestației contestatara Nelela Lupașco a indicat că la 17 aprilie 2025 în baza procesului contravențional nr. MAI06 427360, agentul constatator ar fi stabilit că el, ar fi comis contravenția prevăzută de art. 47¹ alin. (1) Cod contravențional și în baza acestui proces i-a fost aplicată amenda în mărime de 25000 lei.

A subliniat că cu decizia asupra cauzei contravenționale nr. MAI06 427360 din 17 aprilie 2025, nu este de acord, o consideră neîntemeiată, emisă contrar prevederilor legale și cu încălcări ale normelor legale. Agentul constatatator nu a examinat obiectiv materialul contravențional și nu a elucidat toate aspectele și nu a acumulat probe, care ar fi demonstrat vinovăția contravenientului. Simpla indicare în proces verbal la contravenției a articolului, care prevede o sancțiune, nu presupune și nici nu demonstrează comiterea contravenției de către contravenient. Agentul constatatator nu a asigurat realizarea scopului legii contravenționale, neelucidând pe deplin, obiectiv și sub toate aspectele circumstanțele cazului dat. Respectarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale constituie însăși esența unei societăți democratice, iar obligația statului de a se conforma cu bună-credință obligațiilor asumate constituie un principiu fundamental al răspunderii internaționale a statelor. Urmare a celor menționate, a solicitat admiterea integrală a contestației.

În ședința de judecată, reprezentantul contravenientei Nelea Lupașco, avocatul Boris Dariev a depus o cerere de concretizare a contestației. În cadrul cererii a indicat că fapta imputată cet. Nelea Lupașco se bazează pe constatări vagi și generale ale agentului constatatator. Analizând procesul-verbal la care face obiectul prezentei cauze, sub aspectul legalității, se constată că, acesta nu cuprinde descrierea exactă a faptei contravenționale pe care ar fi săvârșit-o contravenienta. Potrivit descrierii faptei contravenționale, Nelea Lupașco ar fi acceptat și primit mijloace bănești în scopul exercitării dreptului electoral în cadrul alegerilor prezidențiale. Totuși, în speță lipsesc detalii esențiale privind momentul precis și modalitatea concretă prin care ar fi fost acceptate mijloacele bănești ce fac obiectul constatării contravenției. Se reține o discrepanță majoră între faptele presupus comise și situația de fapt descrisă de agentul constatatator: în timp ce locul comiterii contravenției este indicat ca fiind mun. Orhei, nu este explicat cum ar fi reușit Nelea Lupașco, aflându-se pe teritoriul Republicii Moldova să-și deschidă un cont în Federația Rusă și să accepte ruble rusești în cadrul unei pretense activități de corupere electorală. Această omisiune afectează grav claritatea și temeinicia actului constatatator, întrucât elementele constitutive ale faptei presupuse nu sunt descrise în mod complet și coerent, conform cerințelor legale. Agentul constatatator nu a demonstrat scopul ilicit (determinarea votului într-un într-un anumit sens). Prin urmare nu poate fi încadrată juridic în lipsa acestui element esențial al intenției și scopului. Lipsa stabilirii scopului precis al remiterii sau acceptării mijloacelor bănești — și anume influențarea exprimării votului — conduce la concluzia că nu sunt întrunite elementele constitutive ale contravenției prevăzute la art. 47¹ alin. (1) din Codul contravențional al Republicii Moldova. Simplul fapt al acceptării unor sume de bani nu este suficient, prin el însuși, pentru a atrage răspunderea contravențională, în absența probării scopului electoral al acțiunii respective. A atenționat asupra faptului că o cerință obligatorie, care reiese implicit din dispoziția alin.(1) art.47¹ Cod Contravențional, este ca banii, bunurile, serviciile ori alte foloase să nu i se cuvină alegătorului. Se are în vedere că banii, bunurile, serviciile ori alte foloase, oferite sau date alegătorului, nu-i sunt legal datorate acestuia. în calitate de alegător. Prin urmare, pentru a stabili dacă o persoană a comis a faptă contravențională, este necesar ca fapta să conțină elementele constitutive ale contravenției incriminate. La caz agentul constatatator nu a demonstrat faptul că contravenientul urma să-și asume vreun angajament ce ține de drepturile ei electorale sau că ar fi primit remunerări în acest sens.

A mai subliniat că nu a fost constatat în mod direct faptul acceptării și nici al primirii mijloacelor bănești de către Nelea Lupașco, astfel încât nu poate fi reținută răspunderea contravențională în lipsa unor dovezi certe. Sancționarea unei persoane nu poate avea loc în baza unor simple presupuneri, supoziții sau interpretări ale agentului constatatator, fără administrarea unor probe care să confirme, dincolo de orice dubiu rezonabil, existența tuturor elementelor constitutive ale faptei contravenționale. O asemenea practică contravine în mod evident principiilor legalității și prezumției nevinovăției, principii fundamentale consacrate atât de legislația națională, cât și de jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului. În speță, materialul contravențional examinat nu conține probe care să ateste faptul că Nelea Lupașco ar fi acceptat ori primit mijloace bănești în scopul determinării alegătorilor să voteze într-un anumit mod. Reieșind din materialul contravențional examinat, se constată că nu au fost acumulate probe care ar indica asupra faptului că Nelea Lupașco ar fi acceptata mijloace bănești în scopul determinării alegătorului..., fapt care impune instanța de judecată să înceteze procesul contravențional în privința acesteia.

Cu privire la nulitatea procesului-verbal, apărătorul a invocat că reieșind din procesul-verbal cu privire la contravenție, semnătura contravenientei lipsește. La pct. 14 din procesul-verbal, agentul constatatator menționează că procesul-verbal a fost întocmit în absența contravenientei. Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție din 17 aprilie 2025 a fost întocmit în lipsa contravenientei, respectiv ultima nu a avut posibilitate de a se expune asupra circumstanțelor indicate la pct. 6 al procesului-verbal contravențional, care evident, au fost scrise de către agentul constatatator. La data de 11 aprilie 2025, Inspectoratul de Poliție Orhei a expediat în adresa Nelei Lupașco o citație prin care i se aduce la cunoștință faptul că este chemată la audieri în cadrul procesului contravențional. Cu toate acestea la materialele cauzei nu se găsește dovada de recepție corespunzătoare acestei citații, fapt ce denotă lipsa dovezii că acesta i-a fost comunicată în mod legal. Deci, este evident că citația din 11 aprilie 2025 este una simulată și anexată doar la materialele cauzei, fără a fi expediată contravenientei.

La fel, a mai punctat că înscrisurile anexate de agentul constatatator, nu conferă valoare probantă și nici nu pot fi acceptate în calitate de probe, deoarece nu atestă o dovadă că contestatarul a pretins, acceptata și primit mijloace bănești, nu stabilesc nici un comportament electoral determinat de o pretinsă mituire, nu determină data exactă, locul concret, nici identitatea celui care ar fi oferit mijloacele, nici suma, nici contextul faptelor. Extrasul din fișierul intitulat "Orhei", transmis prin intermediul adresei electronice... care face parte integrantă din Anexa nr.2 ... produse analitice incluse în raportul de analiză informațional-criminalistică efectuat în temeiul cauzei penale nr.2023970322... Atenționăm că proveniența acestui Extras nu este demonstrată, iar trimiterea la cauza penală nr.2023970322 nu poate fi acceptată, în situația în care nu există ordonanță de ridicare a acestui înscris și nu este autorizarea judecătorului de instrucție, pentru fi folosite probe din acel dosar penal în prezenta cauză contravențională. Acest înscris nu atestă deschiderea de către contravenient a contului bancar în bancă din Federația Rusă și nu atestă acceptarea rublelor rusești. Acest extras are un conținut tehnic succint, care nu reflectă rezultatele examinării măsurilor speciale de investigații și nici nu face referire la fapte care ar fi săvârșite de către Nelea Lupașco, ci doar mențiunea că informația recepționată a fost transcrisă pe un suport de informație de tip DVD-R. Potrivit procesului verbal de examinare

a documentelor din 14.04.2025 s-ar fi examinat un fișier cu denumirea fișierul EXCEL " fiind transmis prin intermediul adresei electronice... care face parte integrantă din Anexa nr.2 ... produse analitice incluse în raportul de analiză informațional-criminalistică efectuat în temeiul cauzei penale nr.2023970322... Deci, un alt temei de admiterea contestației și anulare a procesului-verbal cu privire la contravenție este faptul că, actele anexate la materialele cauzei, care ar fi fost obținute în cauza penală nr.2023970322 nu pot fi acceptate ca probe în cauza contravențională examinată, deoarece sunt date neadmise ca probe (art.94 CPP alin.(1) pct.4), 8)), deoarece nu există o autorizare conform prevederilor art. 136 alin. (7). 301 CPP pentru folosirea lor în prezenta cauză.

A mai relatat că în speță, agentul constatator, la momentul întocmirii procesului-verbal contravențional, nu a clarificat și nu a dovedit aspecte esențiale ale cauzei, precum modul în care au fost acceptate și primite mijloacele financiare și care erau obligațiile electorale ce urmau a fi îndeplinite în schimbul sumei de bani. Prin urmare, fapta contravențională nu a fost în mod concret stabilită.

În final, a solicitat admiterea integrală a contestației pe motivele de fapt și de drept invocate și încetarea procesului contravențional în privința Nelei Lupașco.

Opinia părților expusă în ședința de judecată.

În ședința de judecată, reprezentantul contestatarii Nelea Lupașco, avocatul Boris Dariiev, a susținut contestația depusă pe motivele de fapt și de drept invocate și a solicitat admiterea acesteia în sensul formulat și anularea procesului-verbal cu privire la contravenție. Consideră că la caz nu sunt întrunite elementele constituite ale contravenției incriminate, deoarece Nelea Lupașco nu a primit nicio sumă de bani și nici nu face parte dintr-un partid politic. Consideră că nu sunt probe destule privind stabilirea vinovăției.

Contestatară Nelea Lupașco, în ședința de judecată a declarat că susține cele invocate de apărătorul său.

Agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Orhei, Romina Pînzaru, a solicitat respingerea contestației. A menționat că a fost demonstrată vinovăția Nelei Lupașco în comiterea contravenției prevăzute de art. 47¹ Cod contravențional.

Aprecierea instanței

Examinând contestația înaintată în coroborare cu materialele contravenționale prezentate în ședința de judecată, audiind participanții în proces, verificând procesul-verbal cu privire la contravenție sub aspectul îndeplinirii condițiilor de fond și de formă prevăzute de lege pentru valabilitatea sa, instanța de judecată consideră contestația neîntemeiată, din următoarele considerente.

La 17 aprilie 2025, agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Orhei, Stepan Dodon a încheiat procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 nr.427360, în baza art.47¹ alin.(1) Cod contravențional prin care Nelea Lupașco a fost sancționat cu amendă în mărime de 500 unități convenționale (echivalentul a 25 000 lei), în sarcina acesteia fiind reținută fapta contravențională: *„în perioada de timp 01 august-30 noiembrie 2024, în timp ce se afla în mun. Orhei, persoana sus menționată a acceptata mijloace bănești în valută străină ruble rusești prin intermediul contului bancar deschis*

la banca „PSB Bank” situată în Federația Rusă, în scopul exercitării dreptului electoral în cadrul alegerilor prezidențiale și a referendumului din anul 2024”.

Nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare seria MAI06 nr.427360 din 17 aprilie 2025, Nelea Lupașco a depus la 02 mai 2025, contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare seria MAI06 nr. 427360 din 17 aprilie 2025, dosarul cauzei contravenționale, în conformitate cu art. 395 alin.(1) pct.2 și alin.(1¹) Cod contravențional, fiind remis spre examinare în fond instanței de judecată.

Conform art. 448 alin. (1) Cod contravențional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sânt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447¹ alin. (8).

În conformitate cu art. 395 alin. (1) pct. 2) și (1¹) Cod contravențional, instanța judecă contestațiile împotriva deciziilor autorităților competente să soluționeze cauzele contravenționale, procurorului. Contestația împotriva deciziei în cauza contravențională se examinează de către instanța de judecată în a cărei rază teritorială activează autoritatea competentă sau procurorul care a emis decizia, ori de către instanța de la locul unde își are sediul autoritatea competentă, pentru cazurile prevăzute art. 394 alin. (1¹) (...).

Este de remarcat că procesul-verbal cu privire la contravenție din 17 aprilie 2025 a fost întocmit în absența contestatarei Nelea Lupașco, iar copia procesului-verbal a fost remisă prin scrisoare recomandată la domiciliul petentei la 11 aprilie 2025 (f.d 9-10). Potrivit extrasului prezentat, Nelea Lupașco a recepționat scrisoarea cu copia procesului-verbal la 30 aprilie 2025 (f.d 8), contestația a fost înregistrată la 02 mai 2025, peste 2 (două) zile de la data aducerii la cunoștință a procesului verbal, respectiv, instanța de judecată constată că contestația este depusă în termenul legal prevăzut de art.448 alin.(1) Cod contravențional.

Astfel, aplicând prevederile art. 458 alin. (1) Cod contravențional, la judecarea contestației împotriva hotărârilor autorităților competente să soluționeze cauzele contravenționale, instanța de judecată are obligația de a examina cauza contravențională sub toate aspectele, complet și obiectiv, cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare.

În conformitate cu art. 442 alin.(1) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

Prin prisma art. 445 Cod contravențional, neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenție a mențiunilor privind numele, prenumele și funcția agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria și numărul actului de identitate și numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de

identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunță la numărul de identificare personal și la evidența automatizată în Registrul de stat al populației, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii și a sediului acesteia, a circumstanțelor comiterii și încadrării juridice a faptei contravenționale săvârșite și a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna dacă procesul-verbal a fost întocmit în prezența unui martor, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal. Celelalte încălcări ale art.443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție doar în cazul în care acestea afectează în mod esențial fondul cauzei.

Totodată, instanța de judecată reține că din perspectiva art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, procedura contravențională este asimilată unei proceduri penale (cauza Lauko v. Slovacia, 2 septembrie 1998; cauza Nicoleta Gheorghe v. România, 3 aprilie 2012, § 25-26) și prin urmare, trebuie respectate toate garanțiile oferite de această procedură, printre care se numără și dreptul fundamental la apărare, iar făptuitorul beneficiază de prezumția de nevinovăție, organele statutului trebuind să-și justifice sancțiunile aplicate unei persoane – aplicarea unei amenzi reprezentând o ingerință în dreptul de proprietate, prin diminuarea patrimoniului personal cu suma stabilită drept amendă – prin indicarea tuturor împrejurărilor cauzei.

Respectiv, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act întocmit de un agent aflat în exercițiul funcțiunii, prin care se constată starea de fapt, acesta beneficiind de prezumțiile de legalitate, de autenticitate și de veridicitate. El are forță probantă și este executat din oficiu, urmând să respecte condiția de formă, în scopul producerii efectelor juridice pentru care a fost întocmit.

Sub aspectul legalității procesului-verbal cu privire la contravenție, instanța de judecată denotă că motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art. 5 și 7 din Codul contravențional.

Legea contravențională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenție într-o anumită formă, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit, iar în acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 Cod contravențional sunt impuse agentului constatatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 Cod contravențional.

În rezultatul examinării și aprecierii condițiilor de formă și conținut ale procesului-verbal cu privire la contravenție, instanța nu atestă careva temeiuri de declarare a nulității acestuia, în conformitate cu prevederile art.443, 445 Cod contravențional.

Relevant este că procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 427360 din 17 aprilie 2025 a fost întocmit în lipsa Nelei Lupașco, fapt confirmat prin semnătura martorului asistent Larisa Dergaciova, respectând prevederile art. 443 alin. (6) din Codul contravențional.

În această ordine de idei, din punct de vedere al legalității procesului - verbal cu privire la contravenție, instanța constată că acesta a fost încheiat cu respectarea

dispozițiilor legale incidente și cuprinde toate mențiunile obligatorii prevăzute de art. 443 din Codul contravențional, neexistând cazuri de nulitate absolută ce ar putea fi invocate din oficiu și, în consecință, instanța constată că forța probantă a actului atacat nu a fost înlăturată, el bucurându-se în continuare de prezumția de legalitate și temeinicie instituită de lege.

Analizând procesul-verbal cu privire la contravenție, instanța evidențiază că agentul constatatator nu a admis careva omisiuni sau derogări de la art. 443 Cod contravențional care ar afecta fondul cauzei și nu pot fi acoperite de instanța de judecată.

Astfel, analizând materialele dosarului și ale procesului-verbal cu privire la contravenție, instanța reține că nu au fost stabilite careva erori procesuale sau materiale la întocmirea-procesului verbal dat, agentul constatatator calificând just faptele contestatarei, în procesul-verbal cu privire la contravenție fiind indicată încadrarea juridică a faptei. La fel, sancțiunea aplicată acestuia se încadrează în limitele stabilite de lege la contravenția respectivă.

Reieșind din prevederile art. 374 alin. (2) Cod contravențional, procesul contravențional este activitatea desfășurată de autoritatea competentă, cu participarea părților și a altor persoane titulare de drepturi și de obligații, având ca scop constatarea contravenției, examinarea și soluționarea cauzei contravenționale, constatarea cauzelor și condițiilor care au contribuit la săvârșirea contravenției.

În conformitate cu art. 385 alin. (1) și (2) Cod contravențional, agentul constatatator este reprezentantul autorității publice care soluționează, în limitele competenței sale, cauza contravențională în modul prevăzut de prezentul cod. Este desemnat ca agent constatatator funcționarul din autoritățile indicate la art. 400– 423, împuternicit cu atribuții de constatare a contravenției și/sau de sancționare.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Prin prisma art. 425 alin. (1) și (3) Cod Contravențional, probele sunt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției și la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei. Aprecierea probelor se face de către persoana competentă să soluționeze cauza contravențională, potrivit convingerii sale pe care și-a format-o cercetand toate probele administrate în raport cu circumstanțele constatate ale cauzei și călăuzindu-se de lege.

În conformitate cu art. 425 alin. (5) din același Cod, sunt admisibile probele pertinente, concludente și utile, administrate în conformitate cu prezentul cod.

Potrivit art. 458 alin. (1) lit. a) Cod Contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate.

Prin prisma art. 2 Cod contravențional, scopul legii contravenționale constă în apărarea drepturilor și libertăților legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluționarea cauzelor contravenționale, precum și în prevenirea săvârșirii de noi contravenții.

În conformitate cu art. 7 Cod Contravențional, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Reieșind din prevederile art. 10 Cod contravențional, constituie contravenție fapta – acțiunea sau inacțiunea ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârșită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod și este pasibilă de sancțiune contravențională. Fapta prejudiciabilă constituie temeiul real al răspunderii contravenționale și se manifestă sub două forme prin intenție sau din imprudență. Intenția este o comportare activă prin care se încalcă o normă prohibitivă ce interzice o anumită activitate, iar imprudența constă din faptul, că persoana care săvârșește fapta își dă seama și prevede urmările care vor surveni în urma acesteia, dar consideră, că în mod ușuratic vor putea fi evitate.

Conform art. 375 Cod contravențional, persoana acuzată de săvârșirea unei contravenții se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa. Concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condițiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional.

Potrivit art. 47¹ alin. (1) Cod contravențional, pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune, se sancționează cu amendă de la 500 la 750 de unități convenționale.

În speță, instanța de judecată reține că coruperea electorală pasivă este o contravenție formală și se consumă din momentul comiterii uneia dintre modalitățile normative care desemnează faptele prejudiciabile, adică din momentul pretinderii, acceptării sau primirii, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune.

Obiectul juridic al contravenției prevăzute de art. 47¹ alin.(1) Cod Contravențional, îl constituie: relațiile sociale care asigură desfășurarea corectă, liberă și democratică a

alegerilor; integritatea procesului electoral și libertatea de exprimare a voinței alegătorului.

Subiect al contravenției este alegătorul – adică persoana care are dreptul de vot (cetățean al Republicii Moldova cu drept electoral), cu capacitate de exercițiu.

În speță, contestatara Nelea Lupașco este cetățean al Republicii Moldova, cu capacitate de exercițiu deplină, iar alte probe pentru a combate acest fapt, nu au fost prezentate instanței. Respectiv, ultima este subiect al contravenției prevăzute de art. 47¹ alin. (1) Cod Contravențional.

Latura obiectivă a contravenției, reprezintă acțiuni de primire sau acceptare a unor avantaje materiale, ce se materializează prin următoarele forme: pretinderea – solicitarea expresă sau tacită a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă; acceptarea – consimțământul de a primi ceva (fie explicit, fie prin comportament pasiv); primirea – încasarea efectivă a bunurilor, banilor, serviciilor, privilegiilor sau altor avantaje necuvenite.

Pentru a constitui contravenție, bunurile sau serviciile trebuie să nu i se cuvină în mod legal și trebuie să fie destinate influențării modului de exercitare a votului.

Sub aspectul laturii subiective, forma de vinovăție este intenție directă. Persoana trebuie să acționeze cu scopul de a exercita sau a nu exercita un drept electoral (vot, participare, abținere etc.) în schimbul avantajelor.

Scopul contravenției de corupere a alegătorilor este un scop special. Se are în vedere scopul determinării alegătorului să își exercite drepturile sale electorale într-un anumit mod în cadrul alegerilor parlamentare, locale ori în cadrul referendumului. În prezența oricărui alt scop, fapta nu va putea fi calificată în baza art. 47¹ Cod Contravențional.

Conform § 310 din Decizia Curții Constituționale nr.1 de inadmisibilitate privind excepțiile de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 47¹ din Codul Contravențional din 21 ianuarie 2025, Curtea menționează că articolul 47¹ alin.(1) Cod contravențional descrie doar fapta, nu și urmarea prejudiciabilă. Altfel spus, contravenția în discuție este una formală și nu obligă autoritățile să verifice dacă alegătorul a votat pentru candidatul sau pentru partidul politic care l-a corupt. Curtea consideră că existența unui astfel de mecanism ar contraveni caracterului secret al votului, garantat de articolul 38 din Constituție.

Totodată, potrivit § 102 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 25 din 28 noiembrie 2024, votul secret și liber exprimat al alegătorilor constituie elementul de bază al alegerilor libere și democratice și al dreptului de vot. Coruperea alegătorilor sau vânzarea voturilor sunt incompatibile cu conceptul alegerii democratice și printr-un vot liber exprimat de către cetățeni a organelor reprezentative și fraudează competiția bazată pe idei și pe programe politice desfășurată între partidele politice și între candidați.

Astfel, instanța de judecată reține că statul de drept este de neconceput fără respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, supremația legii și un sistem democratic, care poate fi asigurat, în primul rând, prin organizarea, desfășurarea și totalizarea rezultatelor alegerilor în corespundere cu anumite standarde, principii democratice.

Democrația implică desfășurarea unor alegeri libere și corecte, crearea unui mediu politic în care cetățenii să aibă posibilitatea de a participa în mod activ în procesul de luare a deciziilor. Dreptul de a alege și a fi ales este recunoscut și garantat de Constituția Republicii Moldova ceea ce și reprezintă baza unei societăți democratice.

În acest sens, Declarația Universală a Drepturilor Omului, adoptată și proclamată de Adunarea Generală a ONU, în art. 21 stipulează că: ”orice persoană are dreptul de a lua parte la conducerea treburilor publice ale țării sale, fie direct, fie prin reprezentanți liber aleși; orice persoană are dreptul de acces egal la funcțiile publice din țara sa; voința poporului trebuie să constituie baza puterii de stat; această voință trebuie să fie exprimată prin alegeri nefalsificate, care să aibă loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal și exprimat prin vot secret sau urmând o procedură echivalentă care să asigure libertatea votului”.

Prin prisma art. 2 din Constituția Republicii Moldova, ”Suveranitatea națională aparține poporului Republicii Moldova, care o exercită în mod direct și prin organele sale reprezentative, în formele stabilite de Constituție. Nicio persoană particulară, nicio parte din popor, niciun grup social, niciun partid politic sau o altă formațiune obștească nu poate exercita puterea de stat în nume propriu. Uzurparea puterii de stat constituie cea mai gravă crimă împotriva poporului”, iar potrivit art.38 din Constituție ”Voința poporului constituie baza puterii de stat. Această voință se exprimă prin alegeri libere, care au loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal, direct, secret și liber exprimat. Cetățenii Republicii Moldova au drept de vot de la vârsta de 18 ani, împliniți până în ziua alegerilor inclusiv, excepție făcând cei puși sub interdicție în modul stabilit de lege. Dreptul de a fi aleși le este garantat cetățenilor Republicii Moldova cu drept de vot, în condițiile legii”.

Alegerile reprezintă actul de transmitere a puterii de la cetățean la reprezentanții săi, procedura de formare a unui organ de stat sau investirea unei persoane cu atribuții publice, realizată prin intermediul votului, în condițiile în care pentru obținerea mandatului respectiv sînt propuse două sau mai multe candidaturi, ele vizează acțiunile cetățenilor, partidelor și altor organizații socialpolitice, organelor electorale și altor organe de stat, orientate spre întocmirea listelor electorale, desemnarea și înregistrarea candidaților, efectuarea agitației electorale, votarea și constatarea rezultatelor votării, precum și alte acțiuni electorale realizate în conformitate cu legislația în vigoare. Alegerile constituie o formă a suveranității unui popor și principiul de bază al democrațiilor reprezentative. Prin alegeri libere și corecte se asigură legitimitatea politică fără de care guvernările democratice nu pot fi eficiente.

Coruperea procesului electoral încalcă flagrant principiile date, mai ales a votului liber exprimat, afectează grav credibilitatea corectitudinii și libertății desfășurării alegerilor, subminând întreg sistemul democratic.

Din materialele cauzei rezidă că prin decizia agentului constatat al IP Orhei din 17 aprilie 2025, petiționara Nelea Lupașco a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute la art. 47¹ alin. (1) din Codul contravențional, pentru faptul că, *”ea, în perioada de timp 01 august-30 noiembrie 2024, în timp ce se afla în mun. Orhei, a acceptata mijloace bănești în valută străină ruble rusești prin intermediul contului*

banca deschis la banca „PSB Bank” situată în Federația Rusă, în scopul exercitării dreptului electoral în cadrul alegerilor prezidențiale și a referendumului din anul 2024”.

Instanța de judecată apreciază că concluzia agentului constatatator cu privire la vinovăția Nelei Lupașco, se bazează pe următoarele probe:

- conținutul extrasului din fișierul intitulat ”Orhei” în format. xlsx, referitor la persoana Nelea Lupașco, IDNP *****, domiciliată în localitatea mun. ***** nr.4/1, utilizator al numărului SIM *****, a fost identificată cu 33 conexiuni cu PSB; (f.d.5)

- conținutul procesului-verbal din 16 aprilie 2025, de examinare a documentelor, referitor la persoana Nelea Lupașco; (f.d.17-20)

- conținutul sesizării/informației nr. 34/17/1-3594 a Inspectoratului Național de Securitate publică al IGP al MAI din 07.04.2025, adresată șefului IP Orhei, cu anexele enumerate; (f.d.37)

- copia raportului privind înregistrarea contravenției din 09.04.2025, emis de șef adjunct secție a IP Orhei, Cociug Svetlana, fiind anexat la raport materialul R-2 nr. 2796 din 08.04.2025, cu solicitarea înregistrării contravenției în Registrul de evidență a contravențiilor al IP Orhei conform art. 471 din Codul contravențional, pe faptul că în perioada lunilor august-noiembrie 2024, mai multe persoane din raionul Orhei au acceptat mijloace bănești în valută – ruble rusești – prin intermediul contului bancar personal deschis la instituția bancară ”PSB Bank” situată în Federația Rusă în schimbul neexercitării dreptului său electoral în favoarea candidatului susținut de Ilan Șor, în cadrul alegerilor prezidențiale precum și pentru a vota împotriva referendumului republican constituțional desfășurat la data de 20.10.2024 (f.d.38)

- conținutul ordonanței cu privire la constituirea grupului de lucru în cadrul procedurii contravenționale nr. 129 din 09.04.2025; (f.d.38-40)

- copia raportului de analiză informațional criminală efectuat în temeiul cauzei penale nr. 2023970322, conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 181³ și art. 243 alin. (3) lit. a), b) Cod penal; (f.d.41-44)

- copia ordonanței procurorului din 22.10.2024 prin care s-au dispus efectuarea măsurii speciale de investigație colectarea de informație de la furnizorii de servicii de comunicații electronice SA ”Orange” privind aplicația mobilă cu identificatorul „PSB” ce aparține BC „Promsveazibank” din Federația Rusă; (f.d.28-29)

- copia încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 22.10.2024, prin care a fost admis demersul procurorului și a fost autorizată măsura specială de investigație: colectarea de informație de la furnizorii de servicii de comunicații electronice SA „Orange” privind aplicația mobilă cu identificatorul „PSB” ce aparține BC „Promsveazibank” din Federația Rusă pentru perioada de timp 01.01.2024-22.10.2024; (f.d.30-32)

- conținutul procesului-verbal din 06.11.2024, privind consemnarea măsurii speciale de investigații ”colectarea informației de la furnizorii de servicii de comunicații electronice”; (f.d.32 verso)

- conținutul ordonanței din 08 noiembrie 2024 a Procuraturii Anticorupție privind aprecierea pertinentei rezultatelor măsurii speciale de investigații; (f.d.33-35)

- conținutul încheierii și mandatului judecătoresc din 01.04.2025, emise de Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana; (f.d.36)

Conform art. 425 alin.(1) Cod contravențional, probele sânt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției și la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

Examinând în cumul totalitatea probelor, instanța de judecată conchide că constatările agentului constator în cumul cu probe administrate de către acesta, sunt capabile să denote vinovăția Nelei Lupașco, în comiterea contravenției prevăzute de art. 47¹ alin.(1) din Codul contravențional, în circumstanțele de fapt descrise în procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 427360 din 17 aprilie 2025.

La caz, instanța reiterează jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului potrivit căreia, probe indirecte (circumstanțiale) pot fundamenta o decizie sancționatorie, atâta timp cât sunt convergente, coroborate și nu lasă locul unei versiuni alternative rezonabile. În prezenta cauză, nu este vorba despre simple deducții speculative, ci despre probe derivate din autorizații judiciare valide privind măsuri speciale de investigație, inclusiv colectarea de date electronice, dispuse în cadrul unei cauze penale cu relevanță sistemică. Acestea nu sunt doar probe ”circumstanțiale”, ci elemente probatorii de înaltă credibilitate și cu greutate juridică, întrucât au fost: autorizate de un judecător, executate de organul de urmărire penală în condiții de legalitate, documentate prin încheieri și ordonanțe și puse la dispoziția instanței în condiții de contradictorialitate.

În contextul celor invocate supra, instanța de judecată reține că procesul contravențional nr. RAP01433516 cu privire la acțiunile unor persoane implicate în fapte de pretindere, acceptare sau primire, personal sau prin mijlocitori, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă ca nu i se cuvine, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul scrutinului electoral și Referendumului republican constituțional din toamna anului 2024 a fost inițiat de către Inspectoratul Național de Securitate Publică a Inspectoratului General al Poliției care, urmare a acumulării materialului și probelor, au stabilit domiciliul pentru fiecare abonat identificat cu nr. SIM, au comasat datele privind numărul de conexiune cu ”PSB” și numerele SIM cu abonați identificați, au creat fișiere separate pentru fiecare raion și le-au expediat pentru examinare conform competenței și drept urmare, în conformitate cu art. 393 alin. (2) Cod contravențional, la 07 aprilie 2025 în adresa Inspectoratului de Poliție Orhei a parvenit circulara Inspectoratului Național de Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliției nr. 34/17/1-3594 și a materialului probatoriu, pentru examinare conform competenței, prin prisma prevederilor art. 47¹ Cod contravențional.

Pe fondul probatoriu, instanța reține că în cadrul unei cauze penale conexe, în baza ordonanțelor motivate ale procurorului și ale încheierilor emise de Judecătoria Chișinău, au fost autorizate măsuri speciale de investigație (MSI) în temeiul cărora a fost colectată informație de la furnizorul de comunicații electronice SA „Orange” și privind conexiunile cu aplicația mobilă „PSB” care aparține Băncii Comerciale Promsvyazbank (ПСБ Промсвязьбанк) din Federația Rusă.

Aceste măsuri speciale de investigații, desfășurate cu respectarea strictă a prevederilor legale, au relevat o asociere direct între numărul SIM ***** identificat ca fiind înregistrat pe numele contestatarei Nelea Lupașco și mesajele recepționate de la aplicația mobilă cu identificatorul ”PSB”– 33 conexiuni.

Agentul constator în cadrul ședinței de judecată, a prezentat extrasul din fișierul excel, prin care se confirmă, printre altele, faptul că pe numărul SIM *****, în perioada 07 iulie-22 octombrie 2024, au fost primite mesaje de la aplicația mobilă „PSB”.

Prin urmare, această constatare tehnică nu poate fi ignorată, întrucât evidențiază o interacțiune efectivă – fie directă, fie prin intermediul altei persoane – între telefonul mobil asociat contestatarului și aplicația mobilă cu identificatorul ”PSB” care aparține Băncii Comerciale Promsvyazibank (ПСБ Промсвязьбанк) din Federația Rusă.

Or, în absența unor explicații plauzibile privind o eventuală utilizare a telefonului de către o terță persoană, un posibil transfer temporar către rude sau o instalare accidentală, instanța nu poate admite ipoteza unei simple coincidențe sau a unei erori tehnice. Această concluzie este cu atât mai justificată, cu cât contestatarul nu oferă niciun temei concret care să poată explica natura acestor interacțiuni. În concreto, este fără ambiguități că simpla exonerare de răspundere și negare a situației fără vreun fundament solid, nu are capacitatea de a răsturna constatările agentului constator.

Totodată, instanța reține că actul de corupere electorală a fost săvârșit prin intermediul unei aplicații mobile, a cărei descărcare și utilizare presupun accesarea telefonului personal al contestatarei, ceea ce implică o acțiune voluntară din partea acestuia. Astfel, coruperea electorală nu putea avea loc fără implicarea activă a contestatarului, care a trebuit să acceseze în mod direct propriul telefon pentru a utiliza aplicația în cauză, situație care răstoarnă poziția contestatarului precum că nu este probat scopul transferului și legătura causală dintre aplicația bancară, mesajele de la această aplicație bancară și alegerile or, așa cum s-a stabilit potrivit raportului de analiză informațional-criminală din 07 februarie 2025, efectuat în temeiul cauzei penale nr. 2023970322, prin aplicația ”PSB”, ce aparține Băncii Comerciale Promsvyazibank (ПСБ Промсвязьбанк) din Federația Rusă, au fost și/sau sunt contactați mai mulți cetățeni ai Republicii Moldova, care sunt achitați în condiții de confidențialitate pentru diferite acțiuni întreprinse ce constituie corupere electorală iar intrarea acestor notificări parvenite pe telefonul contestatarului este consecința instalării în telefon a aplicației mobilă cu identificatorul ”PSB”, ce aparține Băncii Comerciale Promsvyazibank (ПСБ Промсвязьбанк) din Federația Rusă, aplicație destinată coruperii electorale.

Astfel, instanța consideră că vinovăția Nelei Lupașco în comiterea contravenției incriminate a fost integral dovedită prin probele pertinente și concludente prezentate și cercetate în cadrul ședinței de judecată, iar contestatara nu a prezentat instanței careva probe, în corespundere cu principiul contradictorialității, în combaterea celor constatate de către agentul constator, de aceia faptele constatate de către agentul constator sunt apreciate de instanța de judecată ca fiind veridice, reflectând evenimentele ce au avut loc în realitate.

Așadar, instanța reține că procesul-verbal cu privire la contravenție este un act juridic administrativ ce se bucură, datorită calității de reprezentant al statului a celui ce îl

încheie, de o prezumție de validitate și temeinicie, prezumție care este însă relativă și care poate fi răsturnată prin administrarea probei contrarii.

În consolidarea acestei poziții, instanța relevă că procesul-verbal cu privire la contravenție, fiind întocmit de un organ al statului aflat în exercițiul funcțiunii, trebuie să i se recunoască valoarea probatorie sub aspectul constatării stării de fapt, ca efect al triplei prezumții de autenticitate, veridicitate și legalitate. În acest sens este de menționat că în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului s-a reținut în mod constant că prezumțiile nu sunt, în principiu, contrare Convenției. În așa mod Curtea a constatat anterior că, prezumțiile de fapt și de drept se regăsesc în orice sistem de drept. În principiu, Convenția nu derogă de la acestea, însă în materie penală obligă statele contractante să nu depășească un anumit prag. În special, articolul 6 § 2 impune statelor să aibă în vedere aceste prezumții, aceasta în limite rezonabile, ținând cont de gravitatea faptelor și păstrând dreptul la apărare (cauza Salabiaku împotriva Franței, hotărârea din 7 octombrie 1988, pct. 30; cauza Telfner împotriva Austriei, nr. 33501/96 hotărârea din 20 martie 2001, pct. 16).

La caz, în contestația depusă împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare, Nelea Lupașco nu a prezentat nicio probă în susținerea poziției sale, limitându-se la invocarea formală a unor neajunsuri, sau negarea seacă a tuturor circumstanțelor expres stabilite. De aceea, în opinia instanței de judecată, nu sunt temeiuri de a pune la îndoială corectitudinea acțiunilor agentului constatatator și legalitatea procesului verbal și a deciziei contestate. Or, conform prevederile art. 8 alin. (2) din Codul contravențional, persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională este supusă răspunderii contravenționale.

În speță, instanța constată că în cadrul cauzei contravenționale a fost respectat principiul dreptății, contrar alegațiilor contestatarei, iar agentul constatatator a întreprins toate măsurile necesare, în vederea stabilirii vinovăției contestatarei și a elucidării cauzei date, or probele anexate de către agent la dosar dovedesc pe deplin vinovăția contestatarei în comiterea contravenției prevăzute de art. 47¹ alin.(1) Cod contravențional.

Instanța reține că simpla negare formală a faptei contravenționale nu este suficientă pentru a răsturna forța probantă a unui proces-verbal de constatare, întărit prin mijloace de probă tehnică și juridică legal administrate.

În același context, instanța apreciază drept, pur declarativ argumentul contestatarei Nelea Lupașco formulat în contestație, potrivit căruia nu este de acord cu actul întocmit de agentul constatatator, susținând că nu ar fi săvârșit contravenția reținută în sarcina sa.

Mai mult decât atât, împrejurările legate de atingerea rezultatului urmărit nu influențează calificarea juridică a faptei, întrucât, pentru realizarea laturii obiective a contravenției de corupere electorală pasivă, este suficientă comiterea uneia dintre acțiunile alternative prevăzute de art. 47¹ alin. (1) din Codul contravențional or, contravenția în discuție este una formală și nu obligă autoritățile să verifice dacă alegătorul a votat pentru candidatul sau pentru partidul politic care l-a corupt sau a adoptat o poziție pasivă și nu și-a exercitat drepturile electorale în cadrul alegerilor.

Astfel, o dată ce contestatara a instalat personal, sau a permis altei persoane să instaleze în telefonul său mobil aplicația "PSB", ce aparține Băncii Comerciale

Promsvyazibank (ПСБ Промсвязьбанк) din Federația Rusă, aplicație destinată corupției electorale, așa cum s-a stabilit potrivit raportului de analiză informațional-criminală din 07 februarie 2025, efectuat în temeiul cauzei penale nr.2023970322, este răsturnat argumentul contestatarei precum că nu ar fi săvârșit contravenția reținută în sarcina sa or, faptul că în telefonul contestatarei a fost instalată aplicația "PSB" se confirmă prin notificările parvenite pe numărul de telefon al contestatarei "*****".

Or, pentru realizarea laturii obiective a contravenției de corupere electorală pasivă este suficientă săvârșirea uneia din acțiunile alternative prevăzute la art. 47¹ Cod contravențional.

În speță, contravenția se consideră consumată în momentul acceptării și instalării în telefonul contestatarei a aplicației "PSB", ce aparține Băncii Comerciale Promsvyazibank (ПСБ Промсвязьбанк) din Federația Rusă, aplicație destinată corupției electorale ceea ce se impune a fi acțiunea de pretindere de bunuri, servicii, privilegii sau alte avantaje necuvenite, sub orice formă, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării ori al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor.

Astfel, poziția contestatarei precum că nu ar fi săvârșit contravenția reținută în sarcina sa, este calificată de instanță ca o simplă strategie de apărare, în condițiile în care, în dosar, sunt administrate probe pertinente și concludente care, analizate în ansamblu și în coroborare, confirmă săvârșirea faptei imputate.

Mai mult, nerecunoașterea vinei de către contestatară, reprezintă, în principal, un drept al contravenientului de a nu se auto-incrimina, garantat de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului or, persoana care pe parcursul procesului contravențional are calitatea procesuală de contravenient nu poate fi urmărită pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații.

Prin urmare, față de cele invocate mai sus, instanța apreciază, că Nelea Lupașco a săvârșit fapta contravențională reținută în sarcina sa prin procesul-verbal cu privire la contravenție, nefiind răsturnată prezumția de validitate și temeinicie de care beneficiază acest act.

Mai mult decât atât, exigențele prevăzute de art. 443 alin. (1) lit. d) Cod contravențional trebuie interpretate în funcție de natura specifică a faptei și mijloacele de investigare posibile.

În cazul contravențiilor electorale, caracterizate printr-un înalt grad de opacitate, disimulare și tehnicizare, o individualizare minuțioasă, de tip penal, devine adesea imposibilă sau excesiv oneroasă pentru autorități. Așadar, criteriul aplicabil este cel al "concluziei rezonabile", nu al certitudinii rigide proprii procedurii penale. Este suficient ca datele reținute în actul de constatare să permită subiectului vizat să înțeleagă fapta imputată, să formuleze apărări și să participe la examinarea cauzei.

Or, contravenția prevăzută la art. 47¹ alin.(1) Cod contravențional este o faptă de pericol abstract, a cărei existență nu depinde de producerea unui rezultat concret precum vicierea reală a alegerilor sau exprimarea efectivă a unui vot condiționat. Simpla acceptare a participării într-un mecanism ce are potențialul de a afecta integritatea procesului electoral este suficientă pentru a atrage incidența normei. Contravenția de corupere electorală pasivă este o faptă care, prin natura sa, afectează valori

constituționale esențiale precum libera exprimare a votului și egalitatea șanselor în competiția electorală.

Drept urmare, instanța de judecată stabilește că la încheierea procesului verbal cu privire la contravenție și aplicarea sancțiunii contravenționale în privința Nelei Lupașco în temeiul de art.47¹ alin. (1) Cod contravențional, agentul constatatator a respectat prevederile art. 443 din Codul contravențional și a determinat caracterul veridic al contravenției incriminate, fiind acordată atenție cuvenită prevederilor art. 5 - 9 Cod contravențional și anume principiului legalității și egalității în fața legii, principiului dreptății și caracterului personal al răspunderii contravenționale, precum și principiul individualizării răspunderii contravenționale și sancțiunii contravenționale, astfel ca obiecțiile făcute de către Nelea Lupașco în contestația sa să aibă un caracter de a evita răspunderea contravențională și care să nu poată influența actele nominalizate supra or, odată ce procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare sunt legale în fond, aceste acte nu pot fi anulate pe motive formale, însă agentul constatatator a adoptat decizia de sancționare fără a fi luate în vedere prevederile art. 41 alin.(1) Cod contravențional, prin prisma căruia: sancțiunea contravențională se aplică în funcție de caracterul și de gradul prejudiciabil al contravenției, de caracteristica persoanei și de circumstanțele atenuante și agravante or, agentul constatatator nu a ținut cont de faptul că contestatara este pensionar.

Or, în conformitate cu art. 44¹ alin.(1) Cod contravențional, ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul contravenientului în săvârșirea contravenției, de personalitatea contravenientului, de comportarea lui în timpul și după consumarea contravenției, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și de contribuirea activă a participantului unei contravenții săvârșite în grup la descoperirea acesteia, agentul constatatator, după caz, procurorul, instanța de judecată sau comisia administrativă poate aplica o sancțiune sub limita minimă, prevăzută de partea specială a cărții întâi pentru contravenția respectivă.

Ținând cont de statutul social al contestatarei și anume că ultima este pensionară fapt confirmat prin legitimația nr.103963, instanța de judecată consideră necesar de a admite parțial contestația înaintată și ținând cont de prevederile art. 44¹ alin.(1) Cod contravențional, a aplica în privința contestatarei o sancțiune mai blândă decât cea prevăzută de lege cu modificarea deciziei de sancționare, luând în calcul criteriile individualizării pedepsei, precum și scopul pedepsei aplicate în vederea reeducării și corectării contestatarei, fiindu-i aplicată sancțiunea contravențională sub formă de amendă în cuantum de 20 (douăzeci) unități convenționale, echivalentul sumei de 1000 (una mie) lei, întru excluderea manifestării în continuare a aceluiași comportament de neglijare a restricțiilor impuse de lege, amenda aplicată fiind în raport cu statutul social al contestatarei, care este pensionară.

Totodată, instanța de judecată reține că reieșind din pct. 2) din Hotărârea Guvernului nr.155 din 26 martie 2025 cu privire la indexarea și majorarea prestațiilor sociale (în continuarea Hotărârea Guvernului nr.155), de la 1 aprilie 2025, cuantumul pensiei minime pentru limită de vârstă constituie 3 055, 65 lei.

Având în vedere că prin decizia agentului constator din 17 aprilie 2025, aplicată în baza art. 47¹ alin.(1) Cod Contravențional, în privința Nelei Lupașco a fost stabilită o sancțiune contravențională sub formă de amendă în mărime de 500 (cinci sute) unități convenționale, echivalentul a 25 000 (douăzeci și cinci mii) lei, ținând cont de faptul că la momentul aplicării sancțiunii, potrivit din pct. 2) din Hotărârea Guvernului nr.155, cuantumul pensiei minime pentru limită de vârstă constituie 3 055 (trei mii cincizeci și cinci),65 lei, amenda aplicată în mărime de 25 000 (douăzeci și cinci mii) lei este una disproporționat de mare în raport cu statutul social al contestatarei, care este pensionară și beneficiază de pensie pentru limita de vârstă or, pensionarea se referă la trecerea unei persoane de la statutul de angajat activ, la cel de persoană care beneficiază de o pensie, adică o plată lunară acordată de stat sau de un fond de pensii, ca urmare a încheierii activității profesionale, de obicei la o anumită vârstă.

În context, instanța reține că pedeapsa aplicată are drept scop de a influența persoana de a-și revizui atitudinea față de valorile sociale și comportamentul față de membrii societății, or, pentru a-și atinge scopul, o pedeapsă nu trebuie să fie retributivă, intimidatoare sau vindicativă, în sens că aceasta nu trebuie privită ca prețul pe care trebuie să-l plătească persoana pentru fapta prejudiciabilă și excluderea caracterului vindicativ al pedepsei, ci realizarea dreptății.

Pedeapsa aplicată persoanei recunoscute vinovate trebuie să fie echitabilă, legală și corect individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii și pedepsei aplicate.

Instanța remarcă că pedeapsa este echitabilă când ea impune persoanei lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea faptei săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor altor persoane, a statului și întregii societăți, perturbate prin contravenție. De altfel, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei contravenționale, cum ar fi corectarea contravenientului și prevenirea comiterii de noi contravenții atât de către contravenient, cât și de alte persoane.

Or, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

Pedeapsa și executarea acesteia urmează a fi individualizată în așa fel, încât contravenientul să conștientizeze necesitatea respectării legii contravenționale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare, or, procesul de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse echitabile.

În contextul celor invocate supra, instanța de judecată constată legalitatea întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție la data de 17 aprilie 2025, de către agentul constator al Inspectoratului de Poliție Orhei, Stepan Dodon, în baza art. 47¹ alin. (1) Cod contravențional, dar consideră necesar de a modifica decizia agentului constator din 17 aprilie 2025, aplicată în baza art. 47¹ alin.(1) Cod Contravențional, în privința Nelei Lupașco și în temeiul art. 44¹ alin. (1) Cod contravențional, de a reduce sancțiunea, de la 500 (cinci sute) unități convenționale la 20 (douăzeci) unități

convenționale, echivalentul sumei de 1000 (una mie) lei, aplicând în privința ultimei o sancțiune mai blândă decât cea prevăzută de lege, ținând cont de statutul social al contestatarei și anume că ultima este pensionară, care beneficiază de pensie pentru limită de vârstă.

În conformitate cu prevederile art. 2, 3, 5, 7, 10, 44¹ alin.(1), 47¹ alin.(1), 374, 375, 385, 395, 425, 440, 442, 443, 445, 448, 457-458, 460, 462 Cod Contravențional, instanța de judecată

h o t ă r ă ș t e:

Contestația depusă de Nelea Lupașco, cod numeric personal *****, se admite din alte motive decât cele indicate în contestație și se modifică decizia de sancționare contravențională expusă în procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 427360 din 17 aprilie 2025, încheiat de agentul constator din cadrul Inspectoratul de Poliție Orhei, Stepan Dodon, înlocuind sancțiunea amenzii în cuantum de 500 unități convenționale aplicate Nelei Lupașco în baza art. 47¹ alin. (1) Cod contravențional, cu sancțiunea de 20 (douăzeci) unități convenționale, echivalentul sumei de 1000 (una mie) lei.

Conform art. 34 alin. (3) din Codul contravențional, Nelea Lupașco este în drept să achite jumătate din amenda stabilită, dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare, de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale.

Hotărârea este cu drept de recurs la Curtea de Apel Nord, în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Orhei, sediul Central.

Președintele ședinței, judecător /semnătura/
CIUBOTARU

Eugeniu

Copia corespunde originalului, judecătorul
CIUBOTARU

Eugeniu